

Græsmarksafpudser

Græsmarksafpudser

- afsluttet FarmTest

Resultater af årets undersøgelser

- [Sammendrag](#)
- [Indledning](#)
- [Maskintyper](#)
- [Resultat](#)
- [Konklusioner og anbefalinger](#)

Sammendrag

For at sikre en god genvækst af både afgræsningsmarker og frøgræsmarker, bør buskgræs og lange stubbe fjernes for ikke at skygge eller på anden måde hæmme den nye genvækst. Derfor er der behov for en eller anden form for afpudsning af græsset. Der findes forskellige typer af maskiner til formålet:

Rotorafpudser

Lette afpudser er udmærkede til afpudsning af afgræsningsarealer med begrænset mængde buskgræs.

De tunge rotorafklippere er robuste og kan med de lange tunge knive afpuds græs og ukrudt på både agerjord og mere marginalprægede arealer med græs og siv.

Mulchmaskiner

Denne maskintype er særdeles velegnet til afpudsning under de fleste forhold. Selv i regnvejr vil græsset som regel blive godt findelt og fordelt.

Indledning

Græsstængler og buskgræs er uønsket i afgræsningsmarkerne, idet det sætter græsvæksten i stå. For at græsset kan bibeholde en høj foderværdi er det en fordel at fjerne stængler og buskgræs ved regelmæssig afpudsning. I frøgræsmarker bør græsset som regel afpudses om efteråret for at undgå, at græsset bliver så kraftigt, at lyset ikke kan trænge ned mellem stråene. Både i afgræsningsmarker og frøgræsmarker er det vigtigt, at græsset findeles og spredes så jævnt, at det kan falde ned mellem stubbene.

Der findes mange forskellige fabrikater og typer af afpudser. Derfor iværksættes en spørgeundersøgelse af græsmarksafpudser.

Maskintyper i undersøgelsen

Undersøgelsen er gennemført som en spørgeundersøgelse, hvor lokale maskinkonsulenter har besøgt udvalgte landmænd for at høre om deres erfaringer med forskellige afpudser.

Beskrivelse af de forskellige maskintyper

Afpudser kan stort set inddeles i to hovedgrupper. Rotorafpudser og slagleafpudser/mulchmaskiner.

- Rotorafpudser

De fleste rotorafpudser er forsynet med én eller flere rotor med lodret aksel og vandretliggende roterende knive, som er udformet således, at materialet løftes og derefter blæses ned på jorden - hvis maskinens kapaciteten ikke overskrides.

Let rotorafpudser

Lette rotorafpudsere findes i prisklassen fra 16.000-24.000 kr. for maskiner på 2,10-3,00 meter. De er som regel udstyret med meder langs siderne til stubhøjderregulering.

I [Agrimach](#) - Landbrugets Maskinoversigt, findes følgende eksempler på disse maskiner: Brevi, BVL, Holsø-klipper, Kverneland, Major Grasscare, Præstbro, Scan-clipper, Spearhead og Trioliet.

[▲ Til top](#)

Tung rotorafpudser

Tunge rotorafpudsere, arbejder efter samme princip, men er forsynet med væsentligt tungere knive. De findes i prisklassen 40.000-50.000 kr. for en maskine på ca. 3 meter.

I [Agrimach](#) - Landbrugets Maskinoversigt, findes følgende eksempler på disse maskiner: Brevi, Falc, Kverneland, Major og Spearhead.

- Slagleafpudsere/mulchmaskiner

Mulchmaskiner er maskiner med løse tunge slagler, som er monteret på en vandret aksel. Slaglerne kan veje over 2 kg stykket. Disse maskiner findes i prisklassen 40.000-60.000 kr. for maskiner på ca. 3 meter.

Mulchmaskine med støttehjul af gummi

Mulchmaskine med bærerulle

De fleste typer kan monteres med støttehjul af gummi, eller med en bærerulle. Mulchmaskinen kan også købes som frontmonteret - så er man effektivt fri for kørespor.

Følgende fabrikater arbejder efter dette princip: Kverneland, Kuhn, Spearhead

[▲ Til top](#)

Undersøgelsens resultater

Rotorafpudsere

Resultatet af spørgeundersøgelsen viste, at de lette afpudsere, er udmærkede til afpudsning af afgræsningsarealer med begrænset mængde buskgræs. Kapaciteten for en 3 m maskine er ca. 2,30 ha pr. time, hvis materialet skal findeles og spredes ordentligt.

De tunge rotorafpudsere, er robuste og kan med de lange tunge knive afpudse græs og ukrudt på både agerjord og mere marginalprægede arealer med græs og siv, f.eks. engarealer.

Rotorafpudsere arbejder dårligt i vådt græs, idet græsset kastes ud mod siden af skjoldet og kan falde af i klumper. De kan også have tendens til at aflægge græsset i striber.

Mulchmaskiner

Mulch er forsynet med en vandretliggende knivbom, som er monteret med løsthængende slagler. Undersøgelsen viste, at denne maskintype er særdeles velegnet til afpudsning under de fleste forhold. Selv i regnvejr vil græsset som regel blive godt findelt og fordelt. De vinkelbøjede hammerslagler kan under fugtige forhold samle materiale på slaglerne, som så kan komme i ubalance, hvis ikke alle slagler har samlet lige meget materiale.

Konklusion og anbefalinger

- Start afpudsning i god tid.
- Afpuds græsset til 5 cm's højde, dvs. ned under afgræsningshøjde.
- Afpudsning skal ske med et rent snit.
- Det afpudsede græs skal findeles, spredes over hele skårbredden og blæses ned på jorden.
- Den mest effektive afpudsning sker i tørt vejr.
- Kokasser må ikke tromles ud før afgræsning.
- Kokasser må gerne tromles ud før slæt.
- Til frøgræsmarker er bærerulle bedre end støttehjul, idet de bedre fastholder en ensartet stubhøjde og ikke så let går i jorden, som hvis et hjul kører ned i et hul.
- Ved tyndstråede græsser, som f.eks. rød svingel, er det ekstra vigtigt, at knivene er skarpe, idet en del af græsset ellers bøjer af og derfor ikke bliver afslået.

I praksis ses det tit, at afpudsningen af afgræsningsmarker startes for sent, idet stængeldannelse i græsset nedsætter foderværdien. I et effektivt foldafgræsningssystem afpudses, når der er ca. 5 pct. buskgræs. I et reguleret storfoldsystem bør der næppe være mere end 15 pct. buskgræs.

[▲ Til top](#)

Afpudsning med et rent snit giver den bedste genvækst og den mindste fordampning. Knivene skal derfor være skarpe og maskinkapaciteten bør ikke overskrides. Slidte knive øger effektbehovet væsentligt og belaster derfor maskine og traktor hårdere

Det er vigtigt, at det afpudsede materiale findeles og spredes godt, så græssets genvækst ikke begrænses.

Skal der afgræsses efter afpudsning, er det en ulempe, hvis afpudseren er monteret med en bærerulle, der tværer kokasser og dermed lugten ud på hele arealet.

Hvis arealet efterfølgende skal bruges til slæt, er det en fordel, at maskinen har en strigle eller tromle, der mere eller mindre fordeler gødningsklatterne.

Valg af maskintype

Ved brug af bagmonterede rotorafpudsede vil man ofte se, at der ikke er ordentligt afpudset i sporene efter traktoren - især hvis maskinens kapacitet overskrides. Det er værst under fugtige forhold, hvor græsset vil have tendens til at blive aflagt i klumper. Det skyldes, at det afhuggede materiale især på rotorafpudserne kastes ud mod sideskærmene, hvor det kan blive hængende, indtil klumpen bliver så stor, at den falder af. Under tørre forhold er både afhøstning og fordeling som regel tilfredsstillende. Mulchmaskinerne kan arbejde tilfredsstillende under næsten alle forhold, idet de ikke har samme tendens til at samle materialet i klumper i maskinen, som rotorafpudserne. Det gælder også selv om materialet er vådt.

Afslutning

Før man investerer i en afpudser, bør man analysere sit behov og græsmarksstrategi. Flere har anvendt en almindelig

bred skivehøster uden crimper, som under skårlægningen lægger græsset ud på hele høstarealet. Hvis afpudsningen gennemføres tidligt, bliver resultatet som regel tilfredsstillende.

I maskindatabasen www.agrimach.com findes en oversigt over tekniske specifikationer og priser på forskellige typer af afpudsere.

Forfatter

[Jens Johnsen Høy](#), Landskontoret for Bygninger og Maskiner.

Siden er ajourført den 18-12-2000.

[▲ Til top](#)

Sidst bekræftet: 08-08-2013 Oprettet: 22-08-2000 Revideret: 22-08-2000

Forfatter

Planter & Miljø

Jens Johnsen Høy

Af samme forfatter

Farm Test af rotorudjævner til græs, helsæd og majs

03.10.16

FarmTest om etablering af vintersæd

18.03.14 [↗](#)

FarmTest af kameraer til overvågning af maskiner

01.03.12 [↗](#)

FarmTest om etablering af vårsæd

13.01.12 [↗](#)

FarmTest om radrensning i majs og vinterraps

18.03.11

[Vis alle](#)

